

Bryozoa verzameld op de SWG-reis van 2002 naar de Cotentin, Frankrijk

Hans De Blauwe

Inleiding

Van 30 maart tot en met 2 april 2002 bezochten we stranden te Granville, St-Martin de Bréhel, Isle Chaussey, Pointe du Rozel en Saint-Germain-sur-Ay, gelegen langs de Cotentin kust. Gedurende die vier dagen vond ik een indrukwekkende lijst van maar liefst 60 mosdiersoorten. Hieronder wordt een overzicht gegeven met de vermelding van vindplaats en substraat.

Ctenostomata

<i>Alcyonidium gelatinosum</i>	Isle Chaussey	<i>Fucus serratus</i>
<i>Alcyonidium mytili</i>	Granville Pointe du Rozel	Wulk stenen
<i>Alcyonidium hirsutum</i>	Saint-Germain-sur-Ay	<i>Fucus serratus</i> , roodwier
<i>Bowerbankia imbricata</i>	Isle Chaussey Saint-Germain-sur-Ay Pointe du Rozel	onderzijde van rotsen rotsen ?
<i>Flustrellidra hispida</i>	Granville Isle Chaussey Saint-Germain-sur-Ay	<i>Fucus serratus</i> <i>Fucus serratus</i> <i>Fucus serratus</i>
<i>Nolella dilatata</i>	Isle Chaussey	roodwier
<i>Vesicularia spinosa</i>	Granville aan de laagwaterlijn	?
<i>Walkeria uva</i>	Isle Chaussey Saint-Germain-sur-Ay	roodwier ?
<i>Amathia lendigera</i>	Isle Chaussey Saint-Germain-sur-Ay	lege schelpen wieren (algemeen)

Cyclostomata

<i>Crisia aculeata</i>	Pointe du Rozel	onderzijde van rotsen
<i>Crisia denticulata</i>	Pointe du Rozel Saint-Germain-sur-Ay	op wiertje en <i>Pisa tetraodon</i> ?
<i>Disporella hispida</i>	Isle Chaussey	lege schelpen

<i>Eurystrotos compacta</i>	Isle Chaussey Pointe du Rozel	lege schelpen ?
<i>Filicrisia geniculata</i>	Pointe du Rozel	onderzijde van rotsen
<i>Lichenopora radiata</i>	Isle Chaussey	lege schelp (1 kolonie)
<i>Plagioecia patina</i>	Isle Chaussey Pointe du Rozel	lege schelpen ?
<i>Tubulipora liliacea</i>	Isle Chaussey	lege schelpen
<i>Tubulipora cf phalangea</i>	Isle Chaussey	lege schelpen

Cheilostomata

<i>Aetea anguinea</i>	Isle Chaussey Pointe du Rozel	roodwier roodwier
<i>Scruparia ambigua</i>	Granville Pointe du Rozel	op hydrozoa onderzijde rotsen
<i>Scruparia chelata</i>	Isle Chaussey	roodwier
<i>Conopeum reticulatum</i>	Granville St-Martin de Bréhel Isle Chaussey Saint-Germain-sur-Ay	stenen (algemeen) lege schelpen lege schelpen ?
<i>Electra pilosa</i>	Granville Isle Chaussey Pointe du Rozel Saint-Germain-sur-Ay	<i>Chondrus crispus</i> (algemeen) <i>Chondrus crispus</i> <i>Fucus serratus</i> e.a. wieren roodwier
<i>Callopora dumerilii</i>	Isle Chaussey	lege schelpen
<i>Callopora lineata</i>	Pointe du Rozel	stenen en zeepokken
<i>Callopora rylandi</i>	Isle Chaussey Pointe du Rozel	lege schelpen steen
<i>Cauloramphus spiniferum</i>	Pointe du Rozel	stenen
<i>Membraniporella nitida</i>	Isle Chaussey	lege schelpen
<i>Bugula fulva</i>	Pointe du Rozel	<i>Pisa tetraodon</i> en rotsen
<i>Bugula turbinata</i>	Isle Chaussey Pointe du Rozel	onderzijde van rotsen in rotsspleten
<i>Bicellariella ciliata</i>	St-Martin de Bréhel	roodwier
<i>Beania mirabilis</i>	Isle Chaussey	lege schelp (1 kolonie)
<i>Caberea boryi</i>	Isle Chaussey	onderzijde van rotsen (1 kol.)
<i>Scrupocellaria reptans</i>	Isle Chaussey Pointe du Rozel	roodwier in rotsspleten

<i>Scrupocellaria scrupea</i>	Isle Chaussey Pointe du Rozel	lege schelpen ?
<i>Cribrilina cryptoecium</i>	Pointe du Rozel	steen
<i>Cribrilina punctata</i>	Granville Isle Chaussey	lege schelp lege schelpen
<i>Celleporella hyalina</i>	Pointe du Rozel Saint-Germain-sur-Ay	lege schelpen roodwier
<i>Chorizopora brongiartii</i>	Granville Isle Chaussey Pointe du Rozel	lege schelpen lege schelpen stenen
<i>Umbonula littoralis</i>	Pointe du Rozel	stenen
<i>Escharoides coccinea</i>	Isle Chaussey Pointe du Rozel	lege schelpen stenen
<i>Escharella immersa</i>	Pointe du Rozel	? (1 kolonie)
<i>Escharella variolosa</i>	Isle Chaussey Pointe du Rozel	lege schelpen lege schelp
<i>Cryptosula pallasiana</i>	Granville Isle Chaussey Pointe du Rozel Saint-Germain-sur-Ay	stenen stenen stenen stenen
<i>Schizoporella unicornis</i>	Granville Isle Chaussey Pointe du Rozel Saint-Germain-sur-Ay	stenen (algemeen) stenen stenen stenen
<i>Phaeostachys spinifera</i>	Isle Chaussey	lege schelpen
<i>Schizomavella cf cuspidata</i>	Pointe du Rozel	rotsen
<i>Schizomavella hastata</i>	Granville Pointe du Rozel	stenen steen
<i>Schizomavella linearis</i>	Pointe du Rozel	onderzijde van rotsen
<i>Schizomavella sarniensis</i>	Pointe du Rozel	Pecten
<i>Microporella ciliata</i>	Isle Chaussey Pointe du Rozel	lege schelpen stenen
<i>Fenestrulina malusii</i>	Isle Chaussey	lege schelpen
<i>Haplopoma bimucronatum</i>	Pointe du Rozel	roodwier (2 kolonies)
<i>Haplopoma graniferum</i>	Pointe du Rozel	stenen en zeepokken
<i>Cellepora pumicosa</i>	Granville Isle Chaussey Pointe du Rozel Saint-Germain-sur-Ay	wulk lege schelpen in rotsspleten <i>Sargassum muticum</i>
<i>Celleporina hassallii</i>	Isle Chaussey	lege schelpen

Pointe du Rozel

stenen en roodwieren

Alle soorten in de tabellen werden ofwel levend verzameld, of kolonierestanten werden op een plaats en substraat gevonden die doen aannemen dat de soort er levend voorkomt. Er zijn aanwijzingen dat enkele niet in de tabel vermelde soorten er in de buurt voorkomen. Zo werd een kreeftenfuik op de kade van Isle Chaussey meegenomen waarop restanten staan van heel wat kolonies. Omdat niet precies is geweten waar de fuik werd opgevist werden die waarnemingen niet in de tabel opgenomen. Toch zijn enkele soorten het vermelden waard: enkele kolonies *Caberea boryi* doen vermoeden dat de soort er niet zo zeldzaam is als de enige waarneming uit de tabel laat uitschijnen. Deze soort is waarschijnlijk sublittoraal algemener aanwezig. Op de fuik staan enkele kolonies *Watersipora subovoidea*. Deze soort is algemeen aanwezig op stenen bij de laagwaterlijn te St-Jacut (De Blauwe, 2000). Het is een van de weinige waarnemingen van deze nieuwkomer aan de Atlantische kust van West-Europa. Op de kreeftenfuik komt ook *Schizomavella hastata* voor met daarop een kolonie *Bugula flabellata*. Laatstgenoemde soort komt bijna altijd voor op andere mosdiertjes en was niet aangetroffen in het getijdengebied.

Mosdiertjes die boren in schelpen zijn moeilijk te determineren. Op schelpen verzameld te Granville en St-Martin de Bréhel werden sporen van borende mosdiertjes gevonden maar het was niet mogelijk na te gaan of het om het geslacht *Immergentia* of *Penetrantia* ging. Er werd een los fragment van een kolonie *Flustra foliacea* gevonden in de vloedlijn, op welk strand werd jammer genoeg niet genoteerd. In de vloedlijn te Saint-Germain-sur-Ay lagen enkele zwarte emmertjes uit kreeftenfuiken. Ook daarop werd een soort gevonden die niet in de tabel werd vermeld: *Rhynchozoon bispinosum*.

Tijdens deze korte periode werden 55 soorten mosdiertjes aangetroffen in het getijdengebied, 1 borende soort kon niet geïdentificeerd worden en de vondst van 4 soorten (aangespoeld of op kreeftenfuiken) wijst op een mogelijke aanwezigheid in het gebied. Dit illustreert de soortenrijkheid van deze kust. Sublittoraal zijn waarschijnlijk nog veel meer andere soorten aanwezig op schelpengruis en andere harde substraten. Bijzonder is ook de waarneming van *Haplopoma bimucronatum*, een soort die voorkomt bij de Kanaaleilanden, de golf van Biskaje en de Middellandse Zee. Deze soort vormt zeer kleine kolonies op roodwiertjes. Ik vond deze soort aan de Belgische kust ook éénmaal op een aangespoeld fijnmazig netje.

Summary

This article gives a review of some 60 Bryozoa species collected during a fieldtrip of the Belgian "strandwerkgroep" i.e. Marine biology Working Group in Normandy, France. The species were collected in the littoral zone. A shellboring species from

Granville and St-Martin de Bréhel could not be identified. Some species such as *Watersipora subovoidea*, *Bugula flabellata* and *Rhynchozoon bispinosum* were collected on lobsterpots, indicating a possible occurrence in the region.

Literatuur

- De Blauwe, H. (2000). Mosdierpjes gevonden tijdens de SWG-reis naar Bretagne 1999. *De Strandvlo*, 20(2): 58-72.
- Hayward, P.J. (1985). Ctenostome Bryozoans. *Synopses of the British fauna (N.S.)* No 33: 1-169.
- Hayward, P.J., & J.S. Ryland, 1998. Cheilostomatous bryozoa part 1. Aeteoidea-Cribrilinoidea. *Synopses of the British Fauna (N.S.)* No 10: 1-367.
- Hayward, P.J., & J.S. Ryland, 1999. Cheilostomatous bryozoa part 2. Hippothooidea-Celleporoidea. *Synopses of the British Fauna (N.S.)* No 14: 1-416.
- Hayward, P.J., & J.S. Ryland, 1985. Cyclostome bryozoans. *Synopses of the British Fauna (N.S.)* No 34: 1-147.

**Watergang 6
8380 Dudzele**